

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ, ПОРІВНЯЛЬНІ, ФІЛОСОФСЬКІ ТА ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Кернякевич-Танасійчук Ю.В.

ДЕРЖАВНА КРИМІНАЛЬНО- ВИКОНАВЧА СЛУЖБА УКРАЇНИ ТА В'ЯЗНИЧНА СЛУЖБА РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА: НАПРЯМИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

УДК 343.8

Постановка проблеми. У процесі реалізації конституційного положення про «європейську ідентичність Українського народу і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України» [1] важливу роль відіграє співпраця України з членами Європейського Союзу. Співробітництво у всіх сферах політичного, соціально-економічного, культурного життя тощо Української держави є запорукою подальшого успішного включення її у Європейське співтовариство.

Важко переоцінити значення партнерських відносин України з найближчим її європейським сусідом – Республікою Польща, що вкотре було доведено в нинішніх надскладних реаліях воєнного часу. Одним з провідних напрямів міжнародного співробітництва України та Республіки Польща є їх взаємодія в галузі політики у сфері боротьби зі злочинністю, невід'ємною складовою частиною якої є кримінально-виконавча політика, яка за своєю правовою природою хоч і є завершальною стадією у процесі боротьби зі злочинністю, але від ефективності реалізації якої залежить досягнення успіху на шляху мінімізації кількісних та якісних показників злочинності.

Виклад основного матеріалу. Суб'єктом реалізації кримінально-виконавчої політики виступає Державна кримінально-виконавча служба України (далі – ДКВС України), на яку відповідно до п. 1 ст. 1 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» покладається завдання щодо здійснення державної політики у сфері виконання кримінальних покарань [2].

Серед основних нормативно-правових актів, що служать правовою основою діяльності ДКВС України є Конституція України, Кримінально-виконавчий кодекс України, Закон України «Про державну кримінально-виконавчу службу України».

Міністерство юстиції України (далі – Мін'юст України) займає центральне місце у системі ДКВС України. При цьому, слід наголосити на бінарній правовій природі завдань, якими наділене Міністерство юстиції України, з огляду на те, що воно, будучи суб'єктом формування кримінально-виконавчої політики, паралельно виконує завдання у сфері реалізації державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації [3].

До моменту передачі повноважень із реалізації кримінально-виконавчої політики Мін'юсту України [4] (18.05.2016 р.) функції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, виконувала Державна пенітенціарна служба України (далі – ДПтС України), діяльність якої спрямовувалася і координувалася Кабінетом Міністрів України через Міністра юстиції України.

Сьогодні важливу роль в організаційній структурі ДКВС України відіграє Департамент з питань виконання кримінальних покарань (далі – Департамент), який є міжрегіональним територіальним органом Міністерства юстиції з питань виконання покарань, здійснює свою діяльність у відповідності до Положення про Департамент з питань виконання кримінальних покарань, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 01.04.2020 № 1302/5 [5].

Він є правонаступником Адміністрації ДКВС України та Центрального міжрегіонального управління з питань виконання покарань та пробації Мін'юсту України, які ліквідовані згідно з ч.

3 п. 3 постанови Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 р. № 20 «Деякі питання територіальних органів Міністерства юстиції» [6].

Очолює Департамент з питань виконання кримінальних покарань голова, який має першого заступника та 4 заступників.

Департамент здійснює керівництво оперативно-службовою діяльністю підпорядкованих йому міжрегіональних управлінь з питань виконання кримінальних покарань Мін'юсту, слідчих ізоляторів (далі – СІЗО), територіальних (міжрегіональних) воєнізованих формувань, підприємств установ виконання покарань.

Так, відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 18.05.2016 р. № 348 «Про ліквідацію територіальних органів управління Державної пенітенціарної служби та утворення територіальних органів Міністерства юстиції» [7], а також з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 05.02.2020 р. № 48 «Про перейменування деяких територіальних органів Міністерства юстиції» [8], у Державній кримінально-виконавчій службі України функціонують як юридичні особи публічного права територіальні органи Міністерства юстиції – міжрегіональні управління з питань виконання кримінальних покарань, а саме: Західне міжрегіональне управління, повноваження якого поширюються на територію Львівської, Волинської, Закарпатської, Івано-Франківської, Рівненської та Тернопільської областей; Центрально-Західне міжрегіональне управління, повноваження якого поширюються на територію Вінницької, Хмельницької та Чернівецької областей; Північно-Східне міжрегіональне управління, повноваження якого поширюються на територію Харківської, Луганської, Полтавської та Сумської областей; Південно-Східне міжрегіональне управління, повноваження якого поширюються на територію Дніпропетровської, Донецької та Запорізької областей; Південне міжрегіональне управління, повноваження якого поширюються на територію Одеської, Кіровоградської, Миколаївської та Херсонської областей.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1252 «Деякі питання територіальних органів Міністерства юстиції» та наказу Міністерства юстиції України від

21.12.2020 № 4390/5 «Про реорганізацію територіального органу» реорганізовано територіальний орган Міністерства юстиції – Південне міжрегіональне управління з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції шляхом його приєднання до міжрегіонального територіального органу Міністерства юстиції з питань виконання кримінальних покарань – Департаменту з питань виконання кримінальних покарань [9].

Політику у сфері виконання покарань у Республіці Польща уповноважена реалізовувати В'язнична служба Республіки Польща, яка є озброєним аполітичним формуванням, яке знаходиться в підпорядкуванні Міністерства юстиції, і має свою власну організаційну структуру. В'язнична служба реалізує завдання, визначені в Кримінально-виконавчому кодексі у сфері виконання покарань у вигляді позбавлення волі та утримання під вартою в попередньому ув'язненні.

Керівництво В'язничною службою здійснює Головне управління В'язничної служби Республіки Польща та 11 територіальних управлінь. Очолює Головне управління В'язничної служби Республіки Польща генеральний директор. Генеральний директор Головного управління В'язничної служби Республіки Польща має трьох заступників [10].

В'язнична служба Республіки Польща у своїй діяльності керується Кримінально-виконавчим кодексом Республіки Польща, а також Законом про В'язничну службу від 9 квітня 2010 року.

Відповідно до ч. 2 ст. 2 Закону про В'язничну службу основними завданнями В'язничної служби Республіки Польща є:

- 1) здійснення реабілітації осіб, засуджених до позбавлення волі, в основному шляхом організації роботи на користь отримання професійної кваліфікації, навчання, проведення культурних та освітніх заходів, заходів у галузі фізичної культури і спорту;
- 2) виконання досудового утримання під вартою;
- 3) забезпечення особам, засудженим до позбавлення волі або тримання під вартою поваги до їх прав, особливо гуманних умов життя, поваги до їх гідності, здоров'я та релігійних переконань;
- 4) гуманне поводження з особами, позбавленими волі;
- 5) забезпечення захисту населення від злочинців;

б) забезпечення заходів безпеки у в'язницях і слідчих ізоляторах;

7) виступати на польській території органом досудового утримання під вартою та виконання покарання у вигляді позбавлення волі;

8) співробітництво з відповідними утвореннями інших держав і міжнародними організаціями на основі міжнародних угод [11].

У рамках виконання завдань у сфері міжнародного співробітництва між Головним управлінням В'язничної служби Республіки Польща та Державною пенітенціарною службою України 12 травня 2011 року укладено Угоду про співпрацю [12], яка зберігає свою чинність і сьогодні.

В Угоді про співпрацю між Державною пенітенціарною службою України та Головним управлінням В'язничної служби Республіки Польща на засадах непорушності дотримання прав і свобод людини і громадянина, бажаючи забезпечити життєздатність та успіх програм у сфері політики виконання кримінальних покарань та інших примусових заходів обох держав, прагнучи розвинути співробітництво в пенітенціарній сфері сторони визначили напрями та форми відповідної співпраці.

Так, міжнародне співробітництво між двома сусідніми державами у рамках цієї Угоди здійснюється у таких напрямках:

1) обмін досвідом між сторонами в результаті організації і проведенні семінарів та робочих зустрічей, а також за допомогою навчальних візитів, що дають змогу Сторонам вирішити практичні питання, пов'язані із діяльністю та впровадженням набутого досвіду та організації стажування;

2) обмін інформацією, документацією та відповідними матеріалами у рамках національного законодавства держав Сторін, а також підготовка публікацій за напрямами співробітництва;

3) здійснення спільних досліджень, що стосуються проблем пенітенціарних відомств України і Польщі;

4) розробка і спільна участь у програмах, що фінансуються Європейським Союзом;

5) надання експертів у якості радників щодо розроблення законодавчих актів або впровадження набутого досвіду;

6) вдосконалення системи підготовки і підвищення кваліфікації персоналу у сфері організації виконання покарань з урахуванням норм міжнародного права, що стосується питань поведіння із засудженими тощо [12].

Аналізуючи історію розвитку партнерських відносин між Україною та Республікою Польща у сфері кримінально-виконавчої політики, варто згадати окремі найважливіші спільні заходи, які були реалізовані протягом останнього десятиріччя.

Так, у рамках швейцарсько-українського проекту «Підтримка пенітенціарної реформи в Україні» за сприяння Швейцарської Конфедерації в період з 5 по 11 червня 2011 року делегацією ДПтС України здійснено офіційний візит до Польщі з метою ознайомлення зі стратегіями, стадіями та результатами реформування і модернізації пенітенціарної системи Польщі; ознайомлення з методами практичного застосування міжнародних норм і стандартів дотримання прав людини в місцях позбавлення волі та попереднього ув'язнення; ознайомлення з прикладами позитивної практики з уразливими групами ув'язнених; вивчення новітніх форм і методів підвищення кваліфікації персоналу пенітенціарної служби Польщі. У рамках програми цього візиту члени делегації відвідали головний офіс В'язничної служби Польщі, регіональне управління у м. Гданськ, місцевий СІЗО, установу для тримання жінок (у тому числі з дітьми до трьох років), відомчий навчальний центр підготовки кадрів у м. Каліш, СІЗО в м. Петкув Трибунальські, в'язничну установу в м. Краків – Нова Хута, СІЗО в м. Краків – Подгуже, центр удосконалення кадрів в'язничної системи Польщі у м. Закопане, СІЗО у м. Варшава [13].

Ще одним яскравим прикладом такої співпраці є відвідини у період з 24 по 27 червня 2013 року делегації представників Державної пенітенціарної служби України Рівненської області колег Республіки Польща в м. Люблін, в результаті яких не лише відбувся обмін досвідом, але й підписано Регіональну угоду про співробітництво між управлінням ДПтС України в Рівненській області та Люблінським Окружним інспекторатом Головного

управління В'язничної служби Республіки Польща. Підписана Угода передбачає проведення спільних досліджень у галузі реабілітації засуджених, проведення спільних навчань та тренувань [14]. Аналогічні Регіональні Угоди про співпрацю були підписані ще у листопаді 2011 року між Окружним інспекторатом В'язничної служби Республіки Польща в м. Жешув та управлінням ДПтС України у Львівській області, а також у жовтні 2012 року між Окружним інспекторатом В'язничної служби Республіки Польща в м. Бялисток та управлінням ДПтС України у Хмельницькій області.

З метою обміну практичним досвідом В'язничної служби Республіки Польща та інших країн-членів Ради Європи щодо реалізації європейських стандартів у галузі дотримання прав і свобод засуджених, нових програм ресоціалізації засуджених у суспільство, поширення сучасних форм і методів виховного впливу на підставі індивідуальних програм соціально-виховної роботи з засудженими 29 і 30 травня 2014 року в конференційно-відпочинковому центрі «Палац Беса» в м. Ольшаниця (Республіка Польща) відбувся традиційний Міжнародний пенітенціарний симпозіум на тему «Соціальна інтеграція засуджених» за участю делегації управління ДПтС України у Львівській області. Представники наукової спільноти і практичні пенітенціарії з чотирьох європейських держав: Республіки Польща, Словаччини, Угорщини та України, обговорили проблеми та перспективи впровадження електронної системи спостереження з метою покращання роботи з адаптації у суспільстві засуджених після звільнення у світлі міжнародних стандартів, та поширили аудиторії наукові дослідження, що проводились останнім часом в пенітенціарних установах [15].

Протягом 2014 року також здійснено закордонні відрядження делегацій ДПтС України до Польщі для вивчення досвіду щодо забезпечення права засуджених на телефонні розмови, організації роботи з ресоціалізації засуджених.

Крім того, у практичній роботі органів і установ виконання покарань ураховано досвід Республіки Польща з питань підготовки кадрів, корекційних програми роботи із алко- і наркозалежни-

ми засудженими «Сім кроків», «Атлантис», профілактики насильства та професійної підготовки засуджених, залучення технічної допомоги Європейської Комісії, використання засобів відео-аудіо контролю за засудженими і нових систем охорони, триступеневої система навчання персоналу [16].

З початком втілення у життя пенітенціарної реформи, який збігається у часових рамках з переходом повноважень із реалізації кримінально-вико-навчої політики до Мін'юсту України (2016 рік) міжнародна співпраця у кримінально-виконавчій сфері активно продовжується. Правда, на жаль, у зв'язку із світовою ковід-пандемією 2020-2021 років, більшість заходів були проведенні у дистанційній формі.

Серед таких – крайніх за часом проведення спільних заходів доречно назвати: обмін досвідом, що відбувся 2 лютого 2021 року під час українсько-польської онлайн зустрічі з пенітенціарних питань [17].

А вже у жовтні 2021 року профільна заступниця Міністра юстиції України Олена Висоцька з робочим візитом відвідала Республіку Польща з метою обміну досвідом та ознайомлення з функціонуванням пенітенціарних установ цієї країни. Зокрема, на запрошення генерального директора В'язничної служби Яцка Кітлінського відвідала слідчий ізолятор у Варшаві, зустрілась із персоналом установи, ознайомила із правилами управління пенітенціарними установами, принципами та механізмами залучення ув'язнених до праці, робочими залами для праці. Крім того, під час зустрічі з Держсекретарем Мішалом Восем сторони обмінялись досвідом щодо особливостей функціонування пенітенціарних систем обох країн, включаючи роботу ув'язнених та застосування альтернативних позбавленню волі видів покарання, а також ефективності соціальної реабілітації засуджених [18].

Сьогодні в умовах воєнного стану в Україні В'язнична служба Республіки Польща регулярно забезпечує надання посильної гуманітарної допомоги, насамперед, працівникам та засудженим особам установ Північно-Східного міжрегіональне управління з питань виконання кримінальних покарань, які знаходяться в епі-

центрі бойових дій, за що необхідно висловити польським партнерам особливу подяку.

У сфері наукової співпраці свого часу Інститут кримінально-виконавчої служби (як відомчий вищий навчальний заклад ДПтС України, який проіснував до 13 березня 2019 року [19]) активно розвивав міжнародні відносини в рамках двосторонніх, багатосторонніх угод і довгострокових міжнародних наукових проєктів. Налагоджено співробітництво та укладено міжнародні договори з партнерами з різних зарубіжних країн, в тому числі із Польщі.

Метою таких угод була організація та співробітництво для забезпечення якісного рівня підготовки профільних кадрів, які здатні на високому професійному рівні виконувати завдання державної правової політики у сфері пенітенціарної служби України та зарубіжних держав, проведення наукових досліджень, обмін конкретними розробленнями та досвідом відповідно до чинного законодавства держав контрагентів тощо. Основними партнерами Інституту кримінально-виконавчої служби зі сторони Республіки Польща були Державна Вища Школа імені папи Римського Іонна Павла II (м. БялаПодляска) та Інститут педагогічних наук Опольського університету (м. Ополе) [20].

Сьогодні Академія ДПтС України, будучи єдиним відомчим закладом вищої освіти у системі ДКВС України взаємодіє на основі підписаних договорів та меморандумів про співпрацю з польськими партнерами, зокрема, Вищою технічною школою в Катовіцах та Інститутом психології Люблінського католицького університету Іоанна Павла II [21].

Науково-педагогічні працівники Академії ДПтС України беруть участь у науково-практичних заходах, що організуються у Республіці Польща. До прикладу, 27 травня 2021 року в Республіці Польща проходила міжнародна наукова конференція «Юридична відповідальність працівників та службовців В'язничної служби та інших правоохоронних формувань у контексті виконуваних службових завдань – юридичні та соціальні наслідки», організована Академією юстиції (м. Варшава, Польща) та Польською Центральною радою В'язничної служби під почесним па-

тронатом Міністра юстиції Польщі Збігнева Зьобро, до участі у якій були запрошені представники Академії ДПтС України [22].

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника теж розширює міжнародну співпрацю з Республікою Польща в окресленому напрямі. Ще одним партнером Університету стала Академія юстиції (м. Варшава, Польща). Відповідну Угоду про співпрацю підписали 28 травня 2022 року ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігор Цепенда та ректор-комендант Академії юстиції Марцін Стшелец. На церемонії підписання також був присутній заступник Міністра юстиції Республіки Польща Марцін Романовські [23]. У рамках підписаної Угоди 4 серпня 2022 року на базі навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулася міжнародна науково-практична конференція «Політика у сфері боротьби зі злочинністю: українсько-польський контекст» [24].

Висновки. Підсумовуючи, слід зазначити, що вищепроаналізовані у історичній ретроспективі заходи міжнародного співробітництва свідчать про багатовекторний характер взаємовідносин між двома державами в особі Державної кримінально-виконавчої служби України та В'язничної служби Республіки Польща у сфері реалізації кримінально-виконавчої політики та політики у сфері боротьби зі злочинністю загалом. Однак це не вичерпний перелік всіх напрямів міжнародної співпраці. На вимогу часу з'являються нові завдання, які слід вирішувати за допомогою спільних зусиль обох сторін, водночас відбувається реформування кримінально-виконавчого законодавства та накопичення позитивного практичного досвіду його реалізації, який заслуговує на обмін між сторонами та його імплементацію у національні акти правового регулювання процесу виконання (відбування) покарання.

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 31.07.2022).
2. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2713-15> (дата звернення: 31.07.2022).

3. *Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 р. № 228. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-n> (дата звернення: 31.07.2022).*
4. *Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2016 р. № 343. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/343-2016-n> (дата звернення: 31.07.2022).*
5. *Про затвердження Положення про Департамент з питань виконання кримінальних покарань: Наказ Міністерства юстиції України від 01.04.2020 р. № 1302/5. URL: https://dostup.pravda.com.ua/request/66935/response/162838/attach/1/pdf?cookie_passthrough=1 (дата звернення: 31.07.2022).*
6. *Деякі питання територіальних органів Міністерства юстиції: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 р. № 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20-2020-n#Text> (дата звернення: 31.07.2022).*
7. *Про ліквідацію територіальних органів управління Державної пенітенціарної служби та утворення територіальних органів Міністерства юстиції: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2016 р. № 348. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348-2016-n#Text> (дата звернення: 31.07.2022).*
8. *Про перейменування деяких територіальних органів Міністерства юстиції: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.02.2020 р. № 48. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/48-2020-n#Text> (дата звернення: 31.07.2022).*
9. *Організаційна структура ДКВС України. URL: <https://minjust.gov.ua/dkvs/about/structure> (дата звернення: 31.07.2022).*
10. *Śłużba Więzienna / Wikipedia. URL: https://pl.wikipedia.org/wiki/Śłużba_Więzienna (дата звернення: 31.07.2022).*
11. *Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Śłużbie Więziennej. URL: https://bip.sw.gov.pl/SiteCollectionDocuments/AS_Warszawa_Sluzewiec/ustawa%20o%20SW.pdf (дата звернення: 31.07.2022).*
12. *Угода про співпрацю між Державною пенітенціарною службою України та Головним управлінням Тюремної служби Республіки Польща від 12 трав. 2011 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_153#Text (дата звернення: 01.08.2022).*

13. Досвід діяльності пенітенціарного відомства Республіки Польща. URL: http://kvs.gov.ua/mignar_vidn/06-07Poland.pdf (дата звернення: 16.04.2016).
14. Чуб'юк В. Пенітенціарії Рівненщини підписали угоду про співробітництво з Окружним інспектором Тюремної служби Республіки Польща. URL: <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/publish/article/680356;jsessionid=B1C26EF5924490333538D99ECAEA0319> (дата звернення: 16.04.2016).
15. Участь представників Державної пенітенціарної служби України в Міжнародному пенітенціарному симпозиумі. URL: <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/publish/article/726460> (дата звернення: 16.04.2016).
16. Клиша В. Міжнародна співпраця Державної пенітенціарної служби України – підсумки і перспективи. URL: <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/publish/article/760411> (дата звернення: 16.04.2016).
17. ОБМІН ДОСВІДОМ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ, ВІДБУЛАСЬ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКА ОНЛАЙН ЗУСТРІЧ З ПЕНІТЕНЦІАРНИХ ПИТАНЬ. URL: <https://kvs.gov.ua/new/note/7014/> (дата звернення: 31.07.2022).
18. ОБМІН ДОСВІДОМ: ОЛЕНА ВИСОЦЬКА ОЗНАЙОМИЛАСЯ З ОСОБЛИВОСТЯМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕНІТЕНЦІАРНИХ УСТАНОВ ПОЛЬЩІ. URL: <https://minjust.gov.ua/news/ministry/obmin-dosvidom-olena-visotska-oznayomilasya-z-osoblivostyami-funktsionuvannya-penitentsiarnih-ustanov-polschi> (дата звернення: 01.08.2022).
19. Про ліквідацію Інституту кримінально-виконавчої служби: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.03.2019 р. № 145-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145-2019-p#Text> (дата звернення: 01.08.2022).
20. Міжнародне наукове співробітництво. URL: <http://ikvsu.kvs.gov.ua/page/mizhnarodne-naukove-spivrobotnistvo> (дата звернення: 16.04.2016).
21. Наші партнери. URL: <https://academysps.edu.ua/nashi-partneri/> (дата звернення: 01.08.2022).
22. Юридична відповідальність працівників Тюремної служби. URL: <https://academysps.edu.ua/juridichna-vidpovidalnist-pracivnikiv-ta-sluzhbovciv-tjurementnoi-sluzhbi/> (дата звернення: 01.08.2022).

23. Підписано партнерську угоду з Академією юстиції Польщі.
URL: <https://pnu.edu.ua/blog/2022/05/28/39224/> (дата звернення: 01.08.2022).

24. Українські та польські фахівці обмінялися досвідом у сфері боротьби зі злочинністю. URL: <https://pnu.edu.ua/blog/2022/08/04/40572/> (дата звернення: 05.08.2022).

Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Державна кримінально-виконавча служба України та В'язнична служба Республіки Польща: напрями міжнародного співробітництва

У науковій статті представлений ретроспективний аналіз основних напрямів міжнародної співпраці між Державною кримінально-виконавчою службою України та В'язничною службою Республіки Польща. Визначено основних суб'єктів реалізації кримінально-виконавчої політики в Україні та Республіці Польща, окреслено їх організаційну структуру та комплекс повноважень, що закріплені на рівні кримінально-виконавчих кодексів та профільних законів кожної з держав. Виокремлено ключові вектори українсько-польського співробітництва у сфері виконання-відбування покарань, серед яких: 1) обмін досвідом між сторонами в результаті організації і проведенні семінарів та робочих зустрічей, а також за допомогою навчальних візитів, що дають змогу вирішити практичні питання, пов'язані із діяльністю та впровадженням набутого досвіду та організації стажування; 2) обмін інформацією, документацією та відповідними матеріалами у рамках національного законодавства держав, а також підготовка публікацій за напрямками співробітництва; 3) здійснення спільних досліджень, що стосуються проблем пенітенціарних відомств України і Польщі; 4) розробка і спільна участь у програмах, що фінансуються Європейським Союзом; 5) надання експертів у якості радників щодо розроблення законодавчих актів або впровадження набутого досвіду; 6) вдосконалення системи підготовки і підвищення кваліфікації персоналу у сфері організації виконання покарань з урахуванням норм міжнародного права, що стосується питань поведження із засудженими тощо. Згадано про найважливіші спільні заходи України та п Польщі, які були реалізовані протягом останнього десятиріччя у сфері кримінально-виконавчої політики. Наголошено, що в умовах воєнного стану в Україні В'язнична служба Республіки Польща регулярно забезпечує надання посильної гуманітарної допомоги, насамперед, працівникам та засудженим особам установ Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань, які знаходяться в епіцентрі бойових дій, за що необхідно висловити польським партнерам особливу подяку. Окрему увагу зацентовано на науковій міжнародній співпраці, а також перспективах подальшого обміну досвідом між партнерськими сторонами у сфері виконання-відбування покарань.

Ключові слова: кримінально-виконавча політика; суб'єкти реалізації кримінально-виконавчої політики; міжнародне співробітництво; обмін досвідом у сфері виконання-відбування покарань; міжнародна наукова співпраця.

Kerniakevych-Tanasiychuk Yu. V. The State Criminal Enforcement Service of Ukraine and the Prison Service of the Republic of Poland: directions of international cooperation

The scientific article presents a retrospective analysis of the main areas of international cooperation between the State Criminal Enforcement Service of Ukraine and the Prison Service of the Republic of Poland. The main subjects of the implementation of criminal enforcement policy in Ukraine and the Republic of Poland are identified, their organizational structure and set of powers, which are fixed at the level of criminal enforcement codes and specific laws of each state, are outlined. The key vectors of Ukrainian-Polish cooperation in the field of execution and serving of sentences are singled out, including: 1) exchange of experience between the parties as a result of the organization and holding of seminars and working meetings, as well as with the help of study visits, which make it possible to solve practical issues related to with activities and implementation of acquired experience and organization of internships; 2) exchange of information, documentation and relevant materials within the framework of the national legislation of the states, as well as preparation of publications in areas of cooperation; 3) implementation of joint research related to the problems of penitentiary agencies of Ukraine and Poland; 4) development and joint participation in programs financed by the European Union; 5) provision of experts as advisors regarding the development of legislative acts or the implementation of the acquired experience; 6) improvement of the system of training and advanced training of personnel in the field of organization of execution of punishments, taking into account the norms of international law, which relate to issues of treatment of convicts, etc. The most important joint measures of Ukraine and Poland, which were implemented during the last decade in the field of criminal enforcement policy, were mentioned. It was emphasized that in the conditions of martial law in Ukraine, the Prison Service of the Republic of Poland regularly provides humanitarian assistance, primarily to employees and convicted persons of the institutions of the North-Eastern Interregional Administration for the Execution of Criminal Punishments, which are at the epicenter of hostilities, for which it is necessary express special thanks to Polish partners. Special attention is focused on scientific international cooperation, as well as prospects for further exchange of experience between partner parties in the field of execution and serving of punishments.

Keywords: criminal enforcement policy; subjects of criminal enforcement policy implementation; international cooperation; exchange of experience in the field of execution and serving of punishments; international scientific cooperation.